

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **P., s. r. o., P.**, IČO: X., zastúpený: F. P., s. r. o., G., IČO: X., proti povinnej **V. Š., nar. X., S.**, ustanovený opatrovník povinnej: obec S., **o vymoženie 593,51 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 10 Er 400/2007, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 20. decembra 2012, č. k. 14 CoE 62/2012-80 a o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 20. decembra 2012, č. k. 14 CoE 62/2012-80, takto

r o z h o d o l :

Konanie o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 20. decembra 2012, č. k. 14 CoE 62/2012-80, v časti týkajúcej sa zamietnutia návrhu na prerušenie konania **z a s t a v u j e .**

Návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa **z a m i e t a .**

Dovolanie oprávneného sa **o d m i e t a .**

Povinnej sa náhrada trov dovolacieho a odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Rožňava poveril súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu na základe rozhodcovského rozsudku z 21. decembra 2006 sp. zn. SR 6489/06 Stáleho rozhodcovského súdu, ktorý zriadila S., a. s. (ďalej len „označený rozhodcovský rozsudok“).

Okresný súd Rožňava uznesením z 21. decembra 2011, č. k. 10 Er 400/2007-44, exekúciu vyhlásil za neprípustnú a exekúciu zastavil.

Súd prvého stupňa s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 164/1996 z 27. januára 2007 a v zmysle ust. § 103 a § 251 ods. 4 O. s. p.; § 41

ods. 1, ods. 2 písm. d/, § 57 ods. 1 písm. g/, ods. 2, § 58 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok); § 44 ods. 1, § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoRK“); § 2 písm. a/, písm. b/ zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch; § 39, § 52 ods. 1, 2, 3, § 53 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka preskúmal podmienky predmetného exekučného konania a zistil, že účastníci konania 30. júna 2006 uzatvorili Zmluvu o úvere č. 7271665, na základe ktorej oprávnený poskytol povinnej úver vo výške 14 000,-- Sk. Zo zmluvy nevyplýva, aké boli dohodnuté úroky a nie je uvedený údaj o RPMN.

Zmluva o úvere v bode 17. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru obsahovala aj rozhodcovskú doložku. Súd prvého stupňa posúdil túto zmluvu ako zmluvu spotrebiteľskú podľa ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Uviedol, že základnou zásadou spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, t. j. ustanovenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Praktickým dôsledkom rozhodcovskej doložky tak, ako bola formulovaná v bode 17. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru je, že spotrebiteľovi je fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, ak oprávnený podá žalobu na rozhodcovský súd. Znenie rozhodcovskej doložky síce neodporuje doslovnému zneniu zákonného ustanovenia, avšak svojimi dôsledkami sleduje tento cieľ, aby predmetné ustanovenie dodržané nebolo, teda zákon obchádza (in fraudem legis). Na základe uvedeného súd prvého stupňa uzavrel, že ustanovenie bodu 17 zmluvy o úvere je v rozpore s § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a ako také je absolútne neplatné. Keďže právomoc rozhodcovského súdu na rozhodnutie v predmetnej veci bola založená na absolútne neplatnom právnom úkone (§ 39 OZ), súd prvého stupňa exekúciu vyhlásil za neprípustnú v zmysle § 54 ods. 4, 5 Občianskeho zákonníka, § 45 ods. 1 písm. a/ ZoRK, a preto ju zastavil podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku s tým, že o trovách konania rozhodne samostatným uznesením.

Na odvolanie oprávneného vec prejednal Krajský súd v Košiciach, ako súd odvolací. Po preskúmaní napadnutého uznesenia rozhodol uznesením z 20. decembra 2012, č. k. 14 CoE 62/20102-80 tak, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil, návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Odvolačný súd v odôvodnení uznesenia poukázal na ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a dodal, že v tomto ustanovení je vyjadrená zodpovednosť exekučného súdu za vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, pretože poverenie môže vydať len vtedy, ak žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul sú v súlade so zákonom. Len súlad všetkých troch uvedených písomností so zákonom umožňuje poverenie udeliť, nesúlad i len jednej z nich udelenie poverenia vylučuje.

V súvislosti s ust. § 45 ods. 1 a ods. 2 ZoRK odvolací súd uviedol, že nemožno súhlasiť s odvolacou námietkou oprávneného, že exekučný súd prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, pretože práve z uvedeného ustanovenia v spojení s ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku dáva exekučnému súdu oprávnenie rozhodcovský rozsudok preskúmať a prípadne aj zastaviť exekučné konanie začaté na vymoženie nároku priznaného rozhodcovským rozsudkom, ak tento má niektorú z väd uvedených v § 45 ZoRK. Podľa tohto ustanovenia je exekučný súd oprávnený posudzovať rozhodcovský rozsudok tak, ako keby nebol právoplatný, a to z hľadísk uvedených v tomto ustanovení. Exekučný súd je teda nielen oprávnený, ale aj povinný zisťovať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Uvedené exekučný súd posudzuje skôr, než vydá poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie. Pokiaľ súd prvého stupňa v tomto smere rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul posudzoval, nekonal nad rozsah stanovený zákonom.

K návrhu oprávneného, aby odvolací súd postupom podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. konanie prerušil, odvolací súd uviedol, že uvedené ustanovenie ukladá súdu povinnosť prerušiť konanie, ak pred rozhodnutím dospeje k záveru, že všeobecne záväzný predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná, kedy podá návrh Ústavnému súdu SR na zaujatie stanoviska. Prerušenie konania z tohto dôvodu závisí výslovne od záveru súdu prejednávajúceho vec o nesúlade všeobecne záväzného právneho predpisu s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; názor účastníka konania je v tomto smere právne irelevantný. Odvolací súd mal za to, že súd prvého

stupňa pri posudzovaní súladu exekučného titulu, návrhu na vykonanie exekúcie a žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie postupoval v súlade so zákonom a súdnou praxou, preto nie je dôvod predložiť oprávneným navrhovanú otázku na posúdenie Ústavnému súdu SR.

V súvislosti s námietkou oprávneného o posúdení právneho vzťahu medzi oprávneným a povinnou súdom prvého stupňa ako vzťahu spotrebiteľského a o vyhodnotení rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej, a teda neplatnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve odvolací súd poukázal na ust. § 2, § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a na § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Podľa odvolacieho súdu z výpisu z obchodného registra o zápise oprávneného vyplýva, že predmetom podnikania oprávneného je poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Na strane druhej, povinnou je fyzická osoba a z rozsudku rozhodcovského súdu nevyplýva, že by jej bol poskytnutý úver na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, čím sú splnené podmienky podľa § 3 zákona č. 258/2001 Z. z. preto, aby predmetný úver bolo možné považovať za spotrebiteľský úver. Vzhľadom na uvedené súd prvého stupňa postupoval správne, keď právny vzťah medzi oprávneným a povinnou posúdil ako právny vzťah, vyplývajúci zo spotrebiteľského úveru. S jeho záverom sa odvolací súd stotožnil.

V ďalšej časti odvolací súd poukázal na znenie rozhodcovskej doložky v bode 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, na ust. § 53 ods. 1, ods. 4 písm. r/ a ods. 5 Občianskeho zákonníka. Podľa názoru odvolacieho súdu nie je podstatný ani doslovný preklad neprijateľnej podmienky uvedenej v písm. q/ bodu 1 Prílohy Smernice Rady č. 93/13/EHS, ale skutočnosť, že rozhodcovská doložka spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Navyše, citovaná smernica v čl. 8 umožnila členským štátom prijať alebo si ponechať najprísnejšie opatrenia, kompatibilné so zmluvou v oblasti obsiahnutej touto smernicou s cieľom zabezpečenia maximálneho stupňa ochrany spotrebiteľa. Teda, ak je aj neprijateľná podmienka obsiahnutá v ust. § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka upravená prísnejšie ako v samotnej smernici za účelom dosiahnutia maximálnej ochrany spotrebiteľa, takéto znenie nie je v rozpore s účelom a obsahom tejto smernice.

Odvolací súd sa stotožnil s posúdením uvedenej doložky ako neprijateľnej podmienky, pretože praktickým dôsledkom takto formulovanej rozhodcovskej doložky je skutočnosť, že

spotrebiteľovi, teda povinnej, je fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, ak oprávnený podá žalobu na rozhodcovský súd. Pre povinnú to znamená povinnosť podrobiť sa rozhodcovskému konaniu pred súkromnou osobou, ktorú si oprávnený už predformuloval v zmluve a na výbere ktorej spotrebiteľ nemal žiadnu účasť. Pritom tak dôležitá klauzula, akou je dojednanie osoby na rozhodovanie sporu, je skrytá v množstve drobných klauzúl z dôvodu, aby sa nekomplikoval proces založenia sporového procesu podľa predstáv oprávneného.

Rozhodcovská doložka v predmetnej veci, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul v predmetnom konaní, znemožňuje voľbou spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu všeobecným súdom, ak dodávateľ ešte pred spotrebiteľom podal žalobu na rozhodcovskom súde. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu o úvere ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým zmluvným dojednaniám, a teda aj rozhodcovskému konaniu, ak ho vyvolal dodávateľ ako prvý.

V posudzovanej veci rozhodcovská doložka nie je súčasťou zmluvy, je obsiahnutá len vo všeobecných podmienkach, ktoré zmluvné strany nepodpísali. Podmienkou platnosti dohody strán o rozhodcovskej doložke je nielen jej písomná forma, ale tento písomný právny úkon je platný, len ak je podpísaný konajúcou osobou, v danom prípade, keďže ide o dohodu strán, musí byť podpísaná tak veriteľom (oprávneným), ako aj dlžníkom (povinnou).

Z uvedeného vyplýva, že rozhodcovské konanie, ktorého výsledkom je exekučný titul, sa uskutočnilo bez riadneho zmocnenia zo strany zmluvných strán, rozhodcovská doložka, obsiahnutá v zmluve o úvere, bola v čase jej uzatvárania neprijateľnou podmienkou a ako taká bola už od počiatku neplatnou podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a teda rozhodcovský rozsudok vydaný v tomto konaní nemôže byť spôsobilým exekučným titulom na vykonanie exekúcie.

K námietke oprávneného, týkajúcej sa opätovného preskúmania podmienok exekučného konania, odvolací súd uviedol, že v čase rozhodovania súdu prvého stupňa o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, tomuto bol predložený len exekučný titul a návrh na vykonanie exekúcie. Až v priebehu exekúcie oprávnený predložil súdu prvého stupňa

zmluvu o úvere, nároky z ktorej boli predmetom rozhodcovského konania. Prihliadať na splnenie podmienok konania je úlohou súdu v každom štádiu konania, a to aj z úradnej moci. V prípade, ak súdu prvého stupňa bola v priebehu exekúcie predložená zmluva o úvere a z tejto zistil, že vymáhaný nárok je v rozpore so zákonom, v zmysle ustanovenia § 58 ods. 1 Exekučného poriadku v spojení s ust. § 45 ZoRK bol oprávnený exekúciu zastaviť aj bez návrhu.

K návrhu oprávneného na prerušenie tohto exekučného konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a predloženie veci Súdnemu dvoru Európskej únie na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, odvolací súd poukázal na uvedené ustanovenie O. s. p. a na ust. § 36 ods. 5 Exekučného poriadku, podľa ktorého exekučné konanie nemožno prerušiť. Preto v tomto konaní nie je daný zákonný dôvod na prerušenie exekučného konania podľa návrhu odvolateľa, v zmysle § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. Odvolací súd nedospel k záveru, že by v prejednávacom prípade existovala potreba obrátiť sa s predbežnou otázkou výkladu únieového práva na Súdny dvor EÚ a tak návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol.

O trovách konania rozhodol s poukazom na ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 142 O. s. p. tak, že účastníkom nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, pretože oprávnený nebol v odvolacom konaní úspešný a ostatným účastníkom v tomto odvolacom konaní preukázateľné trovy konania nevznikli.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že:

- a) súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. a/ O. s. p.),
- b) v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. d/ O. s. p.),
- c) sa nepodal návrh na začatie konanie, hoci podľa zákona bol potrebný (ust. § 241 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. e/ O. s. p.),
- d) súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. f/ O. s. p.),

- e) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležite dokazovanie (ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Na základe právnej argumentácie uvedenej v dovolaní oprávnený navrhuje, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a keďže rovnakými vadami je postihnuté aj rozhodnutie prvostupňového súdu žiada, aby dovolací súd v celom rozsahu zrušil aj uznesenie prvostupňového súdu a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a v prípade úspechu bola oprávnenému priznaná náhrada trov dovolacieho konania. Oprávnený tiež navrhol, aby súd prerušil konanie podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243c O. s. p. a Súdnemu dvoru EÚ na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ predložil prejudiciálne otázky v znení, aký je uvedený v dovolaní. Oprávnený tiež navrhol, aby dovolací súd postupoval podľa ust. § 243 O. s. p. a rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia Krajského súdu v Košiciach z 20. decembra 2012, sp. zn. 14 CoE 62/2012, a to so zreteľom na uvedenú právnu argumentáciu a najmä skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie vykazuje tak závažné právne nedostatky, že jeho výkon v prostredí právneho štátu je vylúčený.

Proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený aj odvolanie v časti, ktorou dovolací súd zamietol jeho návrh na prerušenie konania podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a článku 267 Zmluvy o fungovaní EÚ. Svoje odvolanie odôvodnil predovšetkým tým, že súd mu svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom podľa § 205 ods. 2 písm. a/ a § 221 ods. 1 písm. d/ O. s. p., že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p., keď súd nesprávne interpretoval a aplikoval ustanovenia § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ v spojení s ustanovením § 36 ods. 5 Exekučného poriadku. Zdôraznil tiež, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok odôvodnenia, a že v ňom bol nesprávne poučený o nemožnosti napadnúť odvolaním výrok o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Za týchto okolností je napadnuté rozhodnutie svojvoľné, arbitrárne, porušujúce jeho ústavné právo, vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Ústavy SR, ako aj z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v označenom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

Povinná sa k dovolaniu a odvolaniu oprávneného nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže konať o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 20. decembra 2012 č. k. 14 CoE 62/2012-80 v časti o zamietnutí návrhu na prerušenie konania.

Oprávnený v procesnom postavení, v ktorom sa nachádza v preskúmvanej veci, bol už účastníkom konania vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných konaniach pred najvyšším súdom, v ktorých – tak, ako aj v tomto prípade – podal odvolanie proti rozhodnutiu krajského súdu; najvyšší súd konanie o jeho odvolaniach v týchto veciach zastavil (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu zo 14. marca sp. zn. 3 Cdo 28/2013 a sp. zn. 3 Cdo 24/2013, ako aj z 25. marca 2013 sp. zn. 3 Co 7/2013) s tým, že a) odvolaním možno napadnúť len rozhodnutie súdu prvého stupňa, b) rozhodnutie krajského súdu, ktorým bol v odvolacom konaní zamietnutý návrh na prerušenie konania, a ktorým bolo potvrdené odvolaním napadnuté rozhodnutie, nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa (ale je rozhodnutím odvolacieho súdu) a c) najvyšší súd na rozhodnutie o odvolaní smerujúcom proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je funkčne príslušný (§ 9 ods. 1 a 2 O. s. p. a § 10 ods. 1 a 2 O. s. p.). Najvyšší súd na uvedené rozhodnutia v podrobnostiach poukazuje s tým, že aj v preskúmvanej veci sa stotožňuje s právnymi závermi v nich vyjadřenými.

Vzhľadom na to, že funkčná príslušnosť najvyššieho súdu na prejednanie odvolania oprávneného nie je daná, najvyšší súd konanie o odvolaní zastavil (§ 103 a § 104 ods. 1 O. s. p.).

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 20. decembra 2012 č. k. 14 CoE 62/2012-80 podal včas oprávnený, zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O. s. p., skúmal, či je dôvodný jeho návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

K podobnému návrhu oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia zo 14. mája 2013 sp. zn. 3 ECdo 46/2013, 3 Co 44/2013, z 3. júla 2013 sp. zn. 3 ECdo 76/2013 a z 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 34/2013, na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a) výkladu zmlúv; b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

V danom prípade sa síce v dovolaní napadnutých rozhodnutiach spomína aj Smernica, z určujúceho hľadiska išlo, ale zo strany súdov nižších stupňov o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov (Občianskeho zákonníka a Exekučného poriadku). Najvyšší súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

V ďalšom najvyšší súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či oprávneným podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., oprávneným napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávneného preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O. s. p. netvrdil

a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávneného, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jeho dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia z 28. februára 2013 sp. zn. 2 Cdo 17/2013, z 30. apríla 2013 sp. zn. 2 ECdo 16/2013, z 24. mája 2013 sp. zn. 2 ECdo 90/2013, z 26. júna 2013 sp. zn. 2 Cdo 7/2013, z 26. júla 2013 sp. zn. 2 ECdo 63/2013, z 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 58/2013, 14. mája 2013 sp. zn. 3 ECdo 46/2013, 3 Co 44/2013, 3. júla 2013 sp. zn. 3 ECdo 76/2013, 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 34/2013, 6. augusta 2013 sp. zn. 3 Cdo 2/2013 a 6. augusta 2013 sp. zn. 3 Cdo 45/2013 a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že:

Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná, iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O. s. p. (viď aj rozhodnutie najvyššieho súdu z 1. februára 2012 sp. zn. 5 Cdo 205/2011 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012).

Ustanovenie § 237 písm. e/ O. s. p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritorne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania – nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu; v danom prípade ale bol podaný návrh na vykonanie exekúcie.

Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu.

Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykonal na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného; obdobne – teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného – môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania.

Ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zastavením exekúcie sa neodopiera právo na výkon rozhodnutia a neznemožňuje oprávnenému možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.); pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012).

Tieto právne závery zastáva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. Najvyšší súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade uzavretá rozhodcovská doložka – z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov – je neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), čo zakladá jej neplatnosť. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľný exekučný titul.

Osobitne k námietke oprávneného, že § 57 ods. 5 Exekučného poriadku (údajne) v znení účinnom v čase zastavenia exekúcie ukladal súdu, aby pri postupe podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a k/ nariadil pojednávanie, najvyšší súd uvádza, že súd prvého stupňa exekúciu zastavil uznesením z 21. decembra 2011, teda v čase, keď nebol povinný nariadiť pojednávanie (túto povinnosť by mal až s účinnosťou od 9. augusta 2012 do 31. decembra

2012, pričom od 1. januára 2013 podľa § 58 ods. 2 Exekučného poriadku má súd možnosť, nie povinnosť, nariadiť v takomto prípade pojednávanie, ak je to nevyhnutné pre objasnenie veci). Odvolací súd v danom prípade nenariadil odvolacie pojednávanie, lebo mu to umožňovalo ustanovenie § 214 ods. 2 O. s. p. V danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie v zmysle § 214 ods. 1 písm. a/ O. s. p. a rovnako nebol splnený ani jeden z dvoch ostatných predpokladov (§ 214 ods. 1 písm. b/ a c/ O. s. p.), za splnenia ktorých predseda senátu odvolacieho súdu musí vždy nariadiť pojednávanie. Z uvedeného vyplýva, že nariadenie pojednávania bolo na úvahe odvolacieho súdu. Rovnako najvyšší súd nevzhliadol dôvody, pre ktoré by bolo potrebné nariadiť pojednávanie, či už pred súdom prvého stupňa alebo pred odvolacím súdom. V tejto súvislosti najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že v štádiu, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu súd nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.) – postačujúce je totiž, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Vzhľadom na to sa oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie splnenia podmienok konania a predpokladov pre vyhovie žiadosti súdneho exekútora o poverenie na vykonanie exekúcie, nemusí vykonávať na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného.

Je potrebné ešte k argumentácii oprávneného uviesť, že už súd prvého stupňa konštatoval neprijateľnosť rozhodcovskej doložky a povinný v ďalšom konaní pri vedomí tohto záveru súdu o neprijateľnosti podmienky (z rozhodnutia súdu prvého stupňa) nevyjadril vôľu, že si nepraje, aby bolo vylúčené jej uplatnenie, čím by vlastne vyslovil súhlas s dotknutou zmluvnou podmienkou. Odvolací súd pri zistení totožného záveru o neprijateľnosti zmluvnej podmienky ako súd prvého stupňa mohol ex officio vyvodzovať dôsledky tohto zistenia. Oprávnený i povinný mali v konaní tak pred súdom prvého i druhého stupňa možnosť oboznámiť sa s obsahom spisu, avšak najneskôr z rozhodnutia súdu prvého stupňa už mali vedomosť o tom, že v konaní sa posudzuje otázka formálnej i materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu (čo je napokon exekučný súd povinný), a že v rámci tohto posudzovania sa skúma prijateľnosť rozhodcovskej doložky, od ktorej odvodzoval rozhodcovský súd svoju právomoc na rozhodnutie veci rozhodcovským rozsudkom, ktorý bol

predložený v tomto konaní ako exekučný titul. Oprávnený zaujal stanovisko k právnemu záveru súdu prvého stupňa o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky v podanom odvolaní. Legitímne teda mohol očakávať v odvolacom konaní otváranie otázky prijateľnosti rozhodcovskej doložky, ale napokon aj v prvostupňovom konaní, pretože exekučný súd je povinný skúmať vykonateľnosť exekučného titulu (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku) a taktiež je aj bez návrhu povinný zastaviť exekúciu prebiehajúcu na základe tuzemského rozhodcovského rozsudku, ak zistí v rozhodcovskom konaní také vady, výsledkom ktorých je, že rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom (§ 45 ods. 2 ZoRK).

V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody rozhodnutia. Rovnako odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam. Námietka oprávneného, týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutí súdov oboch stupňov, rovnako nie je dôvodná.

K námietke oprávneného, že slovenský preklad Smernice Rady 93/13/EHS nie je správny, najvyšší súd uvádza, že až do nadobudnutia účinnosti nariadenia Rady č. 216/2013 zo 7. marca 2013 o elektronickom uverejňovaní Úradného vestníka Európskej únie je právne záväznou jeho písomná podoba, ktorej vyhotovenia v slovenskom jazyku zabezpečuje Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (§ 3 zákona č. 416/2004 Z. z. o úradnom vestníku Európskej únie).

Oprávneným namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdov, nepreskúmateľnosť ich rozhodnutí (R 111/1998 a tiež III. ÚS 551/2012) a nesprávnosť právneho posúdenia, na ktorých tieto rozhodnutia spočívajú (R 54/2012), nie sú vady konania v zmysle § 237 O. s. p. a prípustnosť dovolania nezakladajú.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania, tvrdených oprávneným, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O. s. p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O. s. p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávneného podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

V dovolacom konaní úspešnej povinnej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd však nepriznal povinnej náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania, pretože povinná návrh na jej priznanie nepodala (§ 151 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. januára 2014

JUDr. Darina Ličková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová